

FERRULE-MÅL

Type		Bundstykket				Dimensioner		
		Udvendig ferrule		Indvendig ferrule		Indv. diamtr.	Forstærkn.	Mellemstykke
		Længde	Bevikling	Længde	Bevikling	mm Ø		
Kyststang	7'-7'6"	70	12	35	10	8	10	9
	8'-8'6"	74	13	37	11	9	11	10
	9'-9'6"	78	14	39	12	10	12	11
Ørred-fluestang 2-delt	8'-8'3"	62	10	31	10	7	8	7,5
	8'6"-8'9"	64	11	32	10	8	9	8,5
	9'	66	12	33	11	8	9	8,5

Om ferruler

Da jeg er bange for, jeg ikke har skrevet udførligt nok om noget af det vanskeligste og vigtigste ved stangbygningen, ferrulerne, skal jeg her vie disse et ekstra kapitel. Skulle der optræde gentagelser, bedes man ikke tage mig det ilde op.

Det ser desværre ud, som om vore sportsforretninger ikke er tilstrækkeligt interesserede i at fremskaffe de rigtige ferruler til de rigtige priser. Der kan fås f. eks. originale Hardys, men disse er uforskammet dyre (som det meste fra dette fine firma).

En første classes ferrule skal have følgende egenskaber:

a) Den udvendige ferrule:

1) Den må være stor nok i diameter.

Man ser alt for ofte stænger, selv fra de største fabrikker, hvor ferrulerne for udseendets skyld er så snævre, at de flugter med træet, hvilket er ensbetydende med, at man har filet en hel del af dette. Når det atter og atter pointeres, at man endelig ikke må røre mere end højst nødvendigt ved tonkin'ens hårde yderflade, er det dog ganske ulogisk — for ikke at sige uforvarligt — at gøre netop dette punkt, hvor styrke er af stor betydning, svagere.

2) Den må have korrekt længde (se skemaet).

Om en ferrule er 1 cm kortere eller længere har stor betydning. Er den for kort, holder den simpelthen ikke; er den for lang, får stangen på dette sted en ekstra stivhed, som ødelægger den beregnede aktion.

3) Materialet — messing er det almindeligste, nysølv det bedste, men dette kan ikke fås her i rørform — må have passende godstykkelser: fra ca. $\frac{1}{2}$ til $\frac{3}{4}$ mm, og bør have forstærkninger visse steder, i alt fald ved ferrulens mund.

b) Den indvendige ferrule.

1) Den må først og fremmest være tilpasset den udvendige ferrule, så den går meget stramt i denne og kun vanskeligt kan skydes ind uden fedt.

2) Godstykkelsen bør kun være ca. $\frac{1}{2}$ mm, bl. a. for at forskellen i diameter mellem den og den udvendige ikke bliver så stor, at der må files for meget af stangenden.

Den bør også have en forstærkning ved beviklingsstedet (se tegningen!).

Beviklingsstederne på begge ferruler bør have $\frac{1}{2}$ mm godstykkelser og splittes i reglen op i 6 riller. Dette gøres således: Find et stykke

rundstok — en god korkprop kan evt. gøre det — og fil det til, så det går stramt i ferrulen. Spænd rundstokken fast, lidt skråt, og sav så forsigtigt med en fin nedstryger — efter først på enden af rundstokken at have tegnet 3 streger, som giver 6 dele — ned gennem træet og beviklingsstykket til forstærkningen. Efter hver rille drejes rundstokken inden i ferrulen.

Klip hjørnerne af med en gammel saks.

Køb aldrig ferruler med tap!
Dette bruges mærkeligt nok stadig på selv dyre engelske stænger, men er absolut forkasteligt. Til tappen må der jo bores hul i stangstykket, og da tappen stadig under kastene foretager små bevægelser, bliver hullet større og større, og til sidst flækker stangenden. Jeg har dels selv erfaringer herfor, dels har jeg i den senere tid repareret 2 fine og dyre engelske stænger, som var flækket.

Påsætning af ferrulerne.

Der er flere måder at gøre dette på, men efter at have prøvet de fleste af disse, vil jeg anbefale nedenstående som den bedste:

Man må først og fremmest være helt sikker på, at stangenderne, hvor ferrulerne skal anbringes er aldeles lige, og at man har filet lige meget af de 6 kanter, da hele stangen ellers bliver skæv. Efterprøv dette ved at lægge stangstykket langs med en lineal eller andet.

Fil så lidt som muligt af kanterne, men der må være et lille mellemrum mellem ferrulen og træet for at få plads til beviklingen.

Vi sætter først den indvendige ferrule på:

Spænd stangstykket fast et eller andet sted, så De frit kan bevikle stangenden. Kraftig bomuldstråd — „kinesertråd“ eller lignende — vikles nu på dennes flade sider op over enden og nedad igen. Begynd og slut et lille stykke nedenfor stedet, hvortil ferrulen vil nå. Efter hver længdebevikling tages 3 torn rundt om stangstykket. Man fortsætter hermed, til ferrulen ikke med hånden kan presses ned over beviklingen.

Tag så stangstykket i hånden — venstre — varm stanglakken over spritlampen og gnid den på beviklingerne, til disse er helt dækket. Brug rigeligt. Varm så samtidig ferrulen og stangenden med lakken, og når denne bobler, skyder man ferrulen ned over den ved at sætte den mod en dørstolpe eller andet. Skulde der være lidt åbning mellem træet og ferrulen, set fra

enden, smører man lidt mere lak på, varmer stangenden forsigtigt og gnider lakken ind i åbningen.

Da det ikke lader til, at man her kan få den rigtige stanglak, skal jeg give en opskrift på en sådan:

Harpix (hel) 35 gram,

Guttaperka 10 gram,

Linolie, 1 dessertskefuld,

smeltes sammen over langsom ild og rulles, når den er næsten kold, ud i stænger.

Før vi begynder på beviklingen til den udvendige ferrule, må vi huske på, at vi på stangstykket skal have afsat den blyantstreg, hvortil ferrulen skal gå.

Vi spænder stangstykket fast og saver forsigtigt 3 riller på ca. 2—3 mm i stangenden, bedst med en ikke for smalbladet nedstryger. Rillerne er beregnet til beviklingstråden, så denne ikke rager op over stangenden. De to stangenders flader skal jo være helt plane og desuden vinkelret på længdeaksen, så de kan støtte hinanden mest muligt inde i ferrulen.

Beviklingen etc. som før.

Men pas på, når De skyder ferrulen på! Den må jo under ingen omstændigheder komme længere end til strengen, og det kan ofte knibe, især hvis den ikke går stramt nok over beviklingen. Med en trækølle kan man forsigtigt slå ferrulen nedover, og især hvis man tager det i 2—3 omgange — med opvarmning mellem hver gang — kan man få det gjort rigtigt.

Men glem ikke at måle dybden — med en blyants tykke ende f. eks. — som jo skal passe ganske nøjagtigt til den indvendige ferrule.

For at få ferrulernes 6 beviklingsstykker til at ligge ind til træet, varmer man igen og klemmer dem så forsigtigt med en stor fladtang eller lignende.

Den overflødige lak skraber man af med en opvarmet kniv.

Og lad så stangstykkerne hænge i ro 3—4 dage, før De kradser lakken af — på ferrulen må den varmes og så gnides af — og skræber beviklingstrådene bort.

Når stangen prøves, efter at den er sat sammen, hører man i begyndelsen nogle små knæk. Det er lakken, der brister, og det betyder intet, dersom det ikke bliver ved. I sådant tilfælde varmer man forsigtigt ferrulen og lader den hænge et par dage. Bliver det stadig ved, er der noget galt. Rimeligvis har beviklingen ikke været tilstrækkelig, og man må så varme ferrulen af og gøre det hele om, — der må naturligvis ikke være lyde, når man kaster.

Henrik Bech.